Podpisnik:Martina Divjak
Izdajatelj:Republika Slovenija
Št. certifikata:7c 1f c5 af 00 00 00 00 56 7e 99
Potek veljavnosti:05.09.2029
Čas podpisa:12:04, 07.08.2025
Ref. št. dokumenta:06200 - 8 / 2025 - 3

Številka: 06200-8/2025/3 42133

Datum: 7. 8. 2025

Komisija za preprečevanje korupcije (v nadaljevanju: Komisija) na podlagi petega odstavka 14. člena Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (Uradni list RS, št. 69/11 – uradno prečiščeno besedilo, 158/20 in 3/22 – ZDeb in 16/23 – ZZPri; v nadaljevanju: ZIntPK), v postopku izdaje dovoljenja za sklenitev pogodbe brez vključitve protikorupcijske klavzule, uvedenem na zaprosilo Ministrstva za obrambo Republike Slovenije (v nadaljevanju: vlagatelj), Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana, ki ga zastopa mag. Borut Sajovic, minister, skladno z odločitvijo Komisije, sprejeto na 38. seji senata Komisije, dne 7. 8. 2025, v sestavi dr. Robert Šumi, predsednik, David Lapornik, namestnik predsednika, in Martina Divjak, namestnica predsednika, izdaja

DOVOLJENJE
ZA SKLENITEV POGODBE BREZ PROTIKORUPCIJSKE KLAVZULE

1. Ministrstvu za obrambo Republike Slovenije, Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana, ki ga zastopa mag. Borut Sajovic, minister, se dovoli sklenitev spremembe št. 1 k medvladnemu sporazumu LOA S3-D-TAE z Vlado ZDA, s katerim se na sporazum dodajajo finančna sredstva za nadaljevanje usposabljanj Slovenske vojske v vrednosti 26.744,00 ameriških dolarjev brez DDV[1] brez vključitve protikorupcijske klavzule iz prvega odstavka 14. člena ZIntPK.

2. Posebni stroški v postopku niso nastali.

[1] Po referenčnem tečaju Evropske centralne banke na dan 4. 8. 2025 v vrednosti 1,1565 dolarja za 1 evro znaša vrednost spremembe št. 1 k medvladnemu sporazumu LOA S3-D-TAE preračunano 23.124,95 evrov brez DDV.

O b r a z l o ž i t e v:

Vlagatelj je 30. 7. 2025 na Komisijo naslovil obrazloženo zaprosilo št. 510-81/2016-121 z dne 30. 7. 2025, s katerim je zaprosil, da se mu dovoli podpis spremembe št. 1 k medvladnemu sporazumu LOA S3-D-TAE z Vlado ZDA za usposabljanje pripadnikov Slovenske vojske pri zračnih silah Združenih držav Amerike v vrednosti 26.744,00 ameriških dolarjev brez DDV brez vključitve protikorupcijske klavzule iz prvega odstavka 14. člena ZIntPK.

Vlagatelj je zaprosilu priložil medvladni sporazum z Vlado ZDA LOA S3-D-TAE ter spremembo št. 1 k medvladnemu sporazumu LOA S3-D-TAE, iz katerega izhaja, da znaša vrednost spremembe št. 1 26.744,00 ameriških dolarjev brez DDV, skupna vrednost sporazuma LOA S3-D-TAE, vključno s spremembo št. 1, pa znaša 141.744,00 ameriških dolarjev brez DDV.

Vlagatelj v zaprosilu pojasnjuje, da se naročila, ki jih ena vlada odda drugi vladi, izvajajo na podlagi medvladnih sporazumov, ki predstavljajo način nakupa obrambnih proizvodov in storitev. V tem primeru vlada kot kupec (Ministrstvo za obrambo) ne posluje z dobaviteljem na področju obrambe, saj prodajo izvede druga vlada. Podpisan medvladni sporazum predstavlja dogovor med vladama dveh držav o nakupu druge vlade za prvo vlado, ne pa pogodbe za dejanski nakup zahtevane opreme od dobavitelja. Dejanski nakup se izvede na podlagi sklenjene pogodbe med drugo vlado in njenim dobaviteljem po pravilih druge vlade. Medvladni sporazumi državam članicam, ki nabavljajo, omogočajo nabavo obrambnih zmogljivosti, ki niso dostopne na prostem trgu ali pa obrambnih zmogljivosti po dostopnih cenah zaradi učinka ekonomije obsega. Naročila, oddana s strani ene vlade drugi vladi, pogosto vključujejo logistično podporo, vzdrževanje, usposabljanje itd., pri takšnem poslovnem odnosu pa ima koristi predvsem naročnik, ki si s podpisom takšnega dogovora pridobi možnost dostopa do najnovejših tehnologij na vojaškem področju.

Priložen medvladni sporazum je po navedbah vlagatelja podvržen pravni regulativi Vlade ZDA (Defence federal acquisition regulation - DFAR), ki vključuje protikorupcijsko klavzulo v obliki kot jo zahteva DFAR. S podpisom medvladnega sporazuma Vlada RS sprejme, da bo nakup izveden po regulativi Vlade ZDA, vključno z nabavno regulativo. Sam postopek sklepanja medvladnega sporazuma je opredeljen s strani Vlade ZDA in se uporablja v vseh primerih, ko Vlada ZDA sklepa medvladne sporazume z drugimi državami članicami Evropske unije ali zavezništva NATO, tako da v pravila izvajanja postopka nakupa oziroma strukturo dokumentov vlagatelj ne more posegati.

Vlagatelj navaja, da v konkretnem primeru Vlada ZDA zagotavlja usposabljanja pripadnikov Slovenske vojske pri zračnih silah Združenih držav Amerike, transportne stroške, zdravstveno zavarovanje.

Vlagatelj dodatno navaja, da je Komisija vlagatelju v preteklih primerih sklenitve LOA že izdala dovoljenje za sklenitev pogodbe brez protikorupcijske klavzule, saj se, glede na 7. 1. točko splošnih pogojev (Letter of offer and acceptance standard terms and conditions), pri sklepanju medvladnih sporazumov z Vlado ZDA uporablja izključno pravo ZDA, med drugim tudi določbe glede protikorupcijske klavzule, ki jih zahteva zakonodaja ZDA. Iz točke 7.1 splošnih pogojev priloženega LOA S3-D-TAE je razvidno, da se zanj uporablja izključno ameriško pravo in regulativa, vključno z »U.S. procurement law«.

Po mnenju vlagatelja vključitev protikorupcijske klavzule v medvladni sporazum ni možna in ni primerna zaradi same narave dokumentov, saj gre za dogovore med vladama dveh držav, kamor protikorupcijska klavzula po svoji vsebini ne sodi. Gre za dokument, ki ga na strani Vlade ZDA predhodno potrdi podsekretar za obrambo, nabavo, tehnologijo in logistiko na obrambnem ministrstvu in združeni štab oboroženih sil ZDA ter za podpis katerega je potrebno predhodno seznaniti kongres ZDA, saj medvladni sporazum predstavlja pomemben dokument medvojaškega sodelovanja in ne le dogovor o nakupu. Takšni sporazumi pomenijo interoperabilnost med vojskami različnih držav ter kolektivno varnost, po drugi strani pa se s tovrstnimi nakupi vlagatelj izogne morebitnim korupcijskim tveganjem, saj se nabava ne izvaja prek morebitnih posrednikov oziroma zastopnikov posameznih proizvajalcev, temveč neposredno s tujo vlado.

Vlagatelj prav tako navaja, da bo podpis spremembe št. 1 k LOA S3-D-TAE omogočil oziroma zagotovil nemoteno delovanje Slovenske vojske.

Vlagatelj na podlagi podane obrazložitve ocenjuje, da zaradi narave konkretne pogodbe vključitev protikorupcijske klavzule v spremembo št. 1 k LOA S3-D-TAE ni možna ali primerna in da obstaja pravna podlaga za izvzem protikorupcijske klavzule v okviru petega odstavka 14. člena ZIntPK.

K 1. točki izreka:

ZIntPK v drugem odstavku 14. člena določa, da morajo organi in organizacije javnega sektorja v pogodbe v vrednosti nad 10.000 evrov brez DDV, ki jih sklepajo s ponudniki, prodajalci blaga, storitev ali z izvajalci del, kot obvezno sestavino pogodb ob upoštevanju konkretnega primera vključiti vsebino iz prvega odstavka 14. člena ZIntPK (protikorupcijsko klavzulo), lahko pa vključijo tudi dodatne določbe za preprečevanje korupcije ali drugega poslovanja v nasprotju z moralo ali javnim redom. Ta določba velja tudi za sklepanje pogodb s ponudniki, prodajalci oziroma izvajalci del ali storitev izven ozemlja Republike Slovenije.

Zavezanci za vključitev protikorupcijske klavzule v pogodbo so v skladu z drugim odstavkom 14. člena ZIntPK organi in organizacije javnega sektorja, pri čemer 4. točka 4. člena ZIntPK določa, da javni sektor predstavljajo:

- državni organi in uprave samoupravnih lokalnih skupnosti;
- javne agencije, javni skladi, javni zavodi in javni gospodarski zavodi;
- Banka Slovenije;
- druge osebe javnega prava, ki so posredni uporabniki državnega proračuna ali proračuna lokalne skupnosti;
- pravne osebe, ki jih je ustanovila država ali lokalna skupnost;
- javna podjetja, gospodarske družbe in druge pravne osebe, v katerih ima večinski delež oziroma prevladujoč vpliv država ali lokalna skupnost.

Vlagatelj je državni organ, in je kot tak zavezan k vključitvi protikorupcijske klavzule v pogodbo na podlagi drugega odstavka 14. člena ZIntPK. Dolžnost vključitve protikorupcijske klavzule velja ne glede na statusno obliko ponudnika, in velja tudi v primerih, ko je pogodbena stranka iz javnega sektorja ustanoviteljsko ali lastniško povezana z drugo

stranko, in ko so vse pogodbene stranke iz javnega sektorja. Samo dejstvo, da gre za sklenitev pogodbe z vlado druge države ne pomeni, da ne gre za ponudnika v smislu drugega odstavka 14. člena ZIntPK, saj statusno-pravna oblika ponudnika glede na drugi odstavek 14. člena ZIntPK z vidika presoje obveznosti vključitve protikorupcijske klavzule ni pomembna.

Ni sporno, da pogodbena vrednost presega mejo vrednosti 10.000 evrov brez DDV, saj iz kopije priložene spremembe št. 1 k LOA S3-D-TAE izhaja, da vrednost slednje znaša 26.744,00 ameriških dolarjev brez DDV, kar je preračunano po referenčnem tečaju Evropske centralne banke na dan 4. 8. 2025 23.124,95 evrov brez DDV.

Za presojo obveznosti vključitve protikorupcijske klavzule je bistvena vsebina pogodbe, in sicer da gre za nakup blaga, storitev ali del. Pogodba je vsako soglasje volj dveh ali več strank o sklenitvi posla, pri čemer oblika ni pomembna. Sprememba št. 1 k medvladnemu sporazumu LOA S3-D-TAE, za katero vlagatelj zaproša za izvzetje iz dolžnosti iz drugega odstavka 14. člena ZIntPK, po svoji vsebini predstavlja nakup storitve, saj tudi sam vlagatelj navaja, da se z njim dokupuje usposabljanje pripadnikov Slovenske vojske pri zračnih silah Združenih držav Amerike.

Nesporno je, da se vsebina medvladnega pravnega posla presoja po pravu ZDA, kot je določeno v 7.1 točki splošnih pogojev medvladnega sporazuma (Letter of offer and acceptance Standard terms and conditions), kot tudi navaja vlagatelj in izhaja iz priloženega sporazuma LOA S3-D-TAE.

Peti odstavek 14. člena ZIntPK določa, da v primeru, da organizacija javnega sektorja oceni, da zaradi narave posamezne pogodbe vključitev protikorupcijske klavzule ni mogoča ali primerna, ali če druga pogodbena stranka s sedežem izven Republike Slovenije nasprotuje taki vključitvi, lahko organ ali organizacija Komisijo z obrazloženim predlogom zaprosi, da za posamezno pogodbo odobri izvzetje iz dolžnosti, ki jo določa drugi odstavek 14. člena ZIntPK. Pri odločanju Komisija upošteva zlasti javni interes, da se pogodba sklene, objektivne okoliščine, ki ne omogočajo sklenitve posla s protikorupcijsko klavzulo, ter stopnjo splošnega korupcijskega tveganja pri enakovrstnih poslih. Dovoljenje Komisije za sklenitev pogodbe brez protikorupcijske klavzule se objavi na spletnih straneh Komisije, oziroma se po dogovoru z organom ali organizacijo objavi takrat, ko ne more več vplivati na sklenitev pogodbe.

Vlagatelj utemeljuje svojo zahtevo z navedbami, da vključitev protikorupcijske klavzule v medvladni sporazum ni možna ali ni primerna zaradi narave konkretne pogodbe, saj da gre za dogovor med vladama dveh držav, kamor protikorupcijska klavzula po svoji vsebini ne sodi. Medvladni sporazum LOA S3-D-TAE (in tudi dodatek št. 1) se presoja po pravu ZDA, kot je to razvidno iz točke 7.1 splošnih pogojev medvladnega sporazuma. To pomeni, da je v konkretnem primeru uporaba slovenskega prava izključena, kar je ena od objektivnih okoliščin, zaradi katere vključitev protikorupcijske klavzule v pogodbo ni možna ali ni primerna. Splošni pogoji (točka 7.1) torej veljajo za medvladni sporazum, pri čemer ni izključena uporaba »Foreign Corrupt Practices Act«, ki v okviru zakonodaje ZDA ureja prepovedana ravnanja v zvezi s podkupovanjem tujih uslužbencev. Ker pravo ZDA vsebuje varovalke za naslavljanje korupcijskih tveganj, medvladni sporazum in splošni pogoji pa jih

ne izključujejo, Komisija zaključuje, da so v okviru ameriške zakonodaje v pogodbeni okvir vključene ustrezne protikorupcijske varovalke, ki zagotavljajo, da se bodo vsakršna (splošna in konkretna) korupcijska tveganja ustrezno naslovila preko ameriškega pravnega reda oziroma sodnega sistema. Komisija zaključuje, da je zaradi navedenih varovalk stopnja korupcijskega tveganja pri sklenitvi medvladnega sporazuma nizka.

Komisija tudi ugotavlja, da obstaja javni interes za sklenitev spremembe št. 1 k medvladnemu sporazumu LOA S3-D-TAE. Vsebinsko gre namreč za pravni posel, ki spada v obseg zagotavljanja operativnega delovanja Slovenske vojske (usposabljanje pripadnikov Slovenske vojske pri zračnih silah Združenih držav Amerike), pri čemer pa se Komisija v strokovno vprašanje pravilnosti ter obsega nakupa ne more spuščati.

Glede na navedeno Komisija ugotavlja, da **so izpolnjeni pogoji za izdajo dovoljenja** za sklenitev spremembe št. 1 k medvladnemu sporazuma LOA S3-D-TAE brez vključitve protikorupcijske klavzule, kot izhaja iz 1. točke izreka te odločbe.

Dovoljenje Komisije za sklenitev pogodbe brez protikorupcijske klavzule se bo skladno s petim odstavkom 14. člena ZIntPK objavilo na spletnih straneh Komisije.

K 2. točki izreka:

V postopku odločanja o izdaji dovoljenja za sklenitev spremembe št. 1 k medvladnemu sporazumu LOA S3-D-TAE brez vključitve protikorupcijske klavzule po petem odstavku 14. člena ZIntPK posebni stroški niso nastali, zato je Komisija odločila tako, kot izhaja iz 2. točke izreka.

Komisija je skladno s prvim odstavkom 11. člena ZIntPK ter prvim odstavkom 42. člena Poslovnika Komisije za preprečevanje korupcije (Uradni list RS, št. 156/21) o predmetni zadevi odločala na 38. seji dne 7. 8. 2025, v sestavi dr. Robert Šumi, predsednik, David Lapornik, namestnik predsednika, in Martina Divjak, namestnica predsednika.

Odločitev je bila sprejeta soglasno.

Pravni pouk: Zoper to odločbo ni dovoljena pritožba, temveč je dopustno vložiti upravni spor. Upravni spor se sproži s tožbo, ki se vloži v 30 dneh od vročitve te odločbe na Upravno sodišče Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana. Tožba se lahko pošlje priporočeno po pošti ali vloži pisno pri navedenem sodišču. Če se tožba pošlje priporočeno po pošti, se za dan izročitve sodišču šteje dan oddaje na pošto. Tožba z morebitnimi prilogami se vloži v dveh izvodih. Tožbi je treba priložiti tudi to odločbo v izvirniku ali prepisu.

Postopek vodila:

Anka Grmek
svetovalka Komisije

Martina Divjak

namestnica predsednika Komisije za
preprečevanje korupcije

Vročiti:

- Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije, glavna.pisarna@mors.si (e-vročanje po ZUP).